

Riadenie genetického a ekonomického pokroku v populácii

Modul no. 3: Šľachtenie zvierat

Juraj Candrák

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre,

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov

Genetický a ekonomický pokrok v šľachtení zvierat

- Definovanie chovateľských cieľov
  - Rodokmene zvierat (testy DNA)
- Genetické hodnotenie - odhad plemenných hodnôt
  - Selekcia a párenie
  - Vytvorenie novej generácie
- Dosiahnutie genetického pokroku

Genetický pokrok a selekcia

Ukazovatele selekcie

Genetický zisk

Výberový rozdiel

Selekčné kritérium

Intenzita selekcie

Generačný interval

Selekčný tlak

Presnosť (spoľahlivosť) výberu

Co-funded by
the European Union

Genetický pokrok a selekcia

Genetický pokrok (selekčná odozva)

Genetický zisk ($\Delta G, R$)

$$\Delta G = (h^2 \cdot d) / j$$

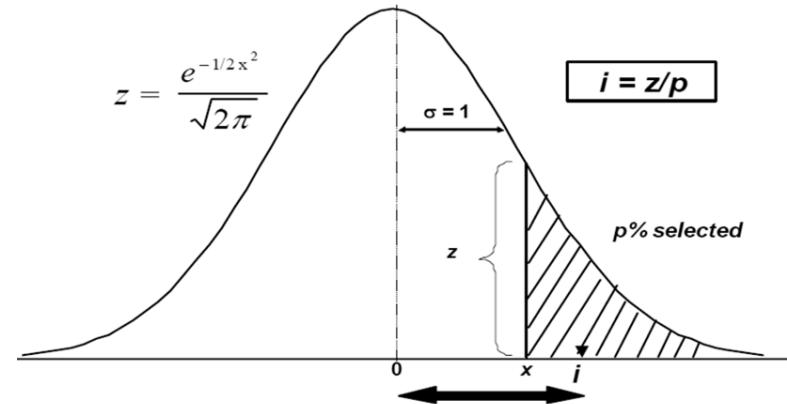
(dedivosť x výberový rozdiel) / generačný interval

Výberový rozdiel

$$d = i \cdot \sigma_p$$

Intenzita selekcie x fenotypová smerodajná odchýlka

Intenzita selekcie (i)

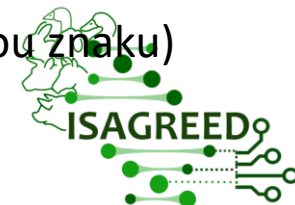

Zdroj: https://ansari.iut.ac.ir/sites/ansari.iut.ac.ir/files//files_course/predicting_response_to_selection.pdf

Krivka normálneho rozdelenia

Štandardizovaný výberový rozdiel

(podiel variability vyjadrenej
smerodajnou odchýlkou znaku)

Co-funded by
the European Union

Genetický pokrok a prostredie

ISAGREED

Prostredie

Stádo - výživa - ustajnenie
(technológia, welfare)

Čas - generácia - rok - sezóna - mesiac – deň

Vek - štádium- pohlavie

Človek

Interakcia genotyp - prostredie

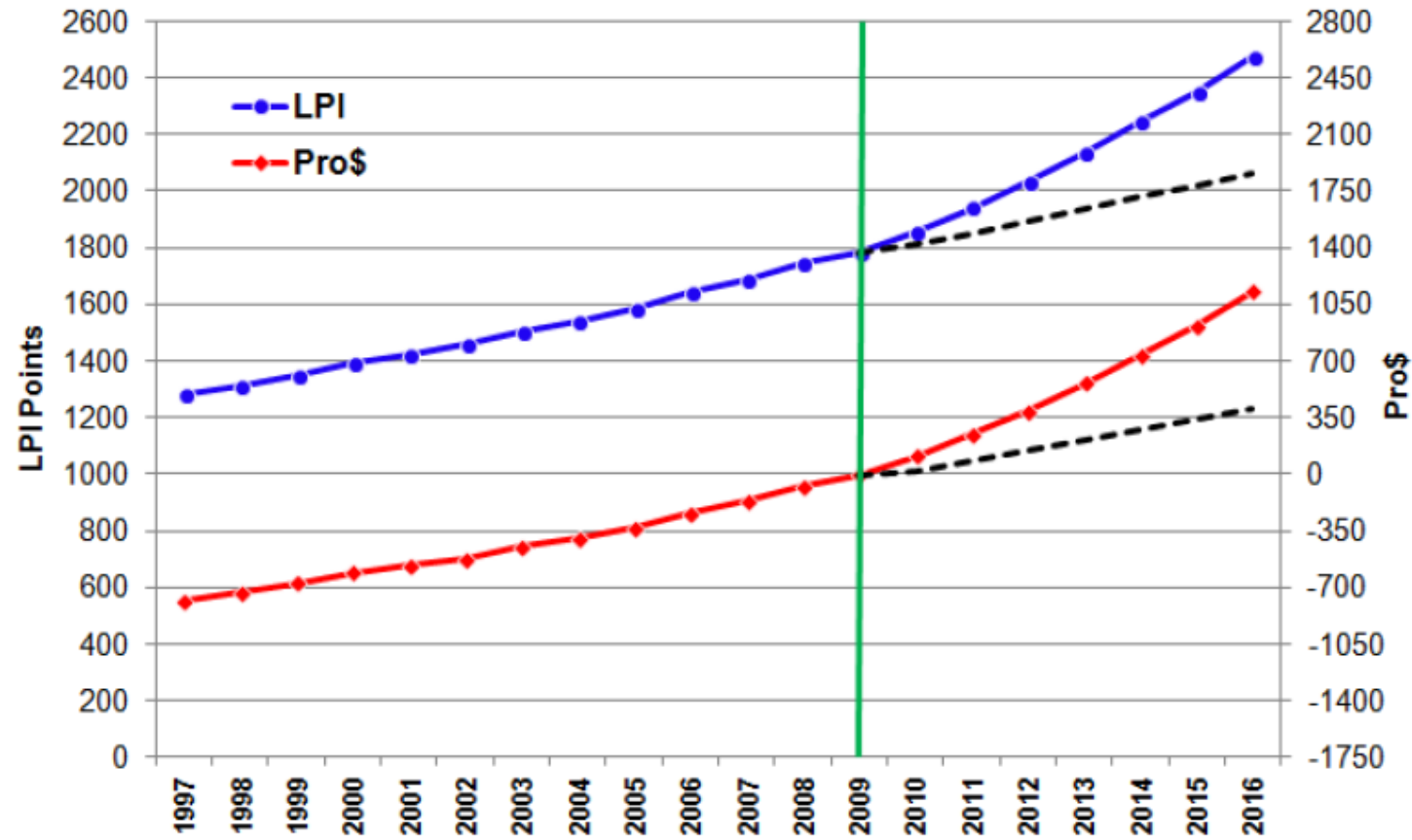
Genetický pokrok a genomická selekcia

- Genomická selekcia je prístup využívajúci molekulárne genetické markery pri selekcii a šľachtení zvierat (genotypizácia zvierat)
- **Genomická selekcia umožňuje výrazne zvýšiť genetický zisk jednotlivých znakov hovädzieho dobytku.**
- V súčasnosti sa v šľachtení používa vysoký podiel genomicky preverených mladých býkov.
- Predpoklad existencie dobre zavedených tradičných systémov kontroly úžitkovosti a systémov genetického hodnotenia zvierat.
- Tradičné plemenné hodnoty
- Genomické plemenné hodnoty
- Kombinované plemenné hodnoty

Genetický pokrok a genomická selekcia

Genetické trendy realizované pre dva hlavné selekčné indexy pred a po zavedení genomiky
(Kanada, 2017)

Lynsay Beavers, Industry Liaison Coordinator, CDN
Brian Van Doormaal, General Manager, CDN

April 2017

Erasmus+ project 2021-1-SK01-KA220-HED-000032068

Co-funded by
the European Union

Genetický pokrok a genomická selekcia

Porovnania celkového realizovaného genetického zisku jednotlivých ukazovateľov pred a po zavedení genomiky (Kanada, 2017)

Trait	Total Gain Realized	
	Before Genomics (2004-2009)	Last 5 Years (2011-2016)
Milk Yield (kg)	355	603
Fat Yield (kg)	14.0	29.8
Protein Yield (kg)	11.8	24.0
Fat Deviation (%)	0.01	0.07
Protein Deviation (%)	0.00	0.04
Conformation	3.20	5.06
Mammary System	3.19	4.94
Feet & Legs	1.86	3.99
Dairy Strength	1.78	2.63
Rump	1.34	1.05
Herd Life	1.12	3.36
Somatic Cell Score	0.04	0.12
Mastitis Resistance	0.92	2.46
Metabolic Disease	0.10	1.42
Persistency	-0.22	1.41
Daughter Fertility	-0.72	1.06
Milking Speed	0.06	0.51
Milking Temperament	-0.09	1.89
Daughter Calving Ability	0.23	2.29

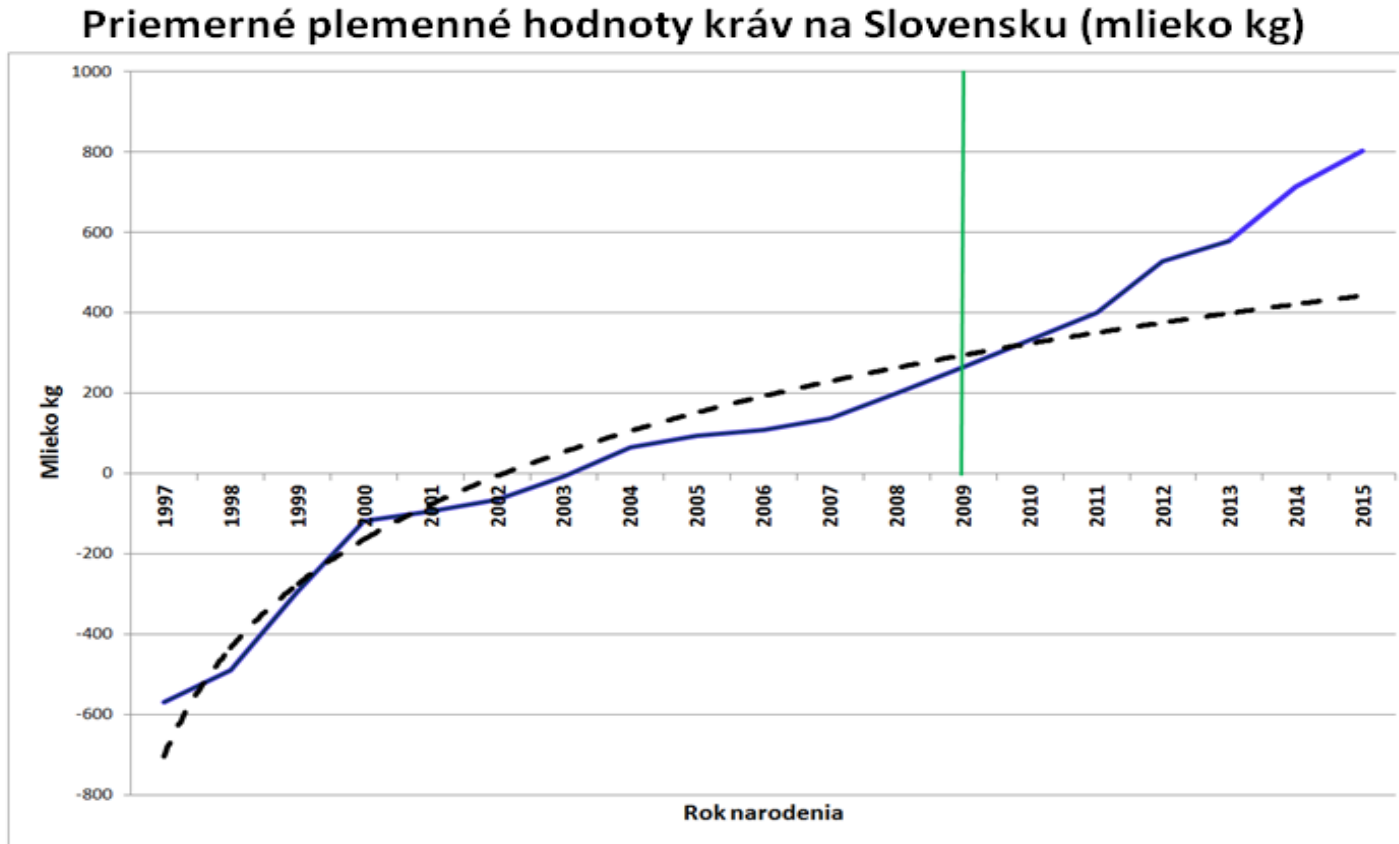
Lynsay Beavers, Industry Liaison Coordinator, CDN
Brian Van Doormaal, General Manager, CDN

April 2017

Erasmus+ project 2021-1-SK01-KA220-HED-000032068

Genetický pokrok a genomická selekcia

Zdroj: Candrák, 2017

Genetický pokrok a komplexný prístup k riešeniu

ISAGREED

PRODUKCIA
EXTERIÉR
DLHOVEKOSŤ
SOMATICKÉ BUNKY
OBTIAŽNOSŤ TELENIA
PLODNOSŤ
ZDRAVIE
TEMPERAMENT
...
KOMPLEXNÝ PRÍSTUP
SELEKČNÉ INDEXY

Genetický pokrok a nové znaky

WORKSHOP

Animal variation in methane emissions and harmonization of protocols

5-7 November 2014, Granada, Spain

Global Dry Matter Initiative (gDMI)

Zdroj: <https://edepot.wur.nl/287563>

Erasmus+ project 2021-1-SK01-KA220-HED-000032068

Produkcia metánu

Príjem a využitelnosť krmiva

Co-funded by
the European Union

Genetický pokrok a ekonomika

Biotechnologické metódy a postupy

Udržateľnosť

Ekonomická efektívnosť

Biodiverzita

CIEĽ

... zdravé zvieratá a zdravé potraviny ...

ISAGREED

Ďakujeme za Vašu pozornosť!

This presentation has been supported by the Erasmus+ KA2 Cooperation Partnerships grant no. 2021-1-SK01-KA220-HED-000032068 "Innovation of the structure and content of study programs in the field of animal genetic and food resources management with the use of digitalisation - Inovácia obsahu a štruktúry študijných programov v oblasti manažmentu živočíšnych genetických a potravinových zdrojov s využitím digitalizácie". The European Commission support for the production of this presentation does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Juraj Candrák

juraj.candrak@uniag.sk

Partners:

Mendel
University
in Brno

Siedlce University
of Natural Sciences
and Humanities

Czech University
of Life Sciences Prague

